

کد کنترل

۵۱۷

F

517F

آزمون (نیمه‌تمترکز) ورود به دوره‌های دکتری – سال ۱۴۰۲

دفترچه شماره (۱)

صبح پنج‌شنبه

۱۴۰۱/۱۲/۱۱

جمهوری اسلامی ایران
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
سازمان سنجش آموزش کشور

«اگر دانشگاه اصلاح شود مملکت اصلاح می‌شود.
امام خمینی (ره)

مهندسی معدن – فرآوری مواد معدنی (کد ۲۳۳۷)

زمان پاسخ‌گویی: ۱۳۵ دقیقه

تعداد سؤال: ۴۵

عنوان مواد امتحانی، تعداد و شماره سوالات

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره
۱	مجموعه دروس تخصصی: – فلوتاسیون – کانه‌آرائی پیشرفته – هیدرومیتالورژی	۴۵	۱	۴۵

این آزمون نمره منفی دارد.

استفاده از ماشین حساب مجاز نیست.

* داوطلب گرامی، عدم درج مشخصات و امضا در مندرجات جدول زیر، بهمنزله عدم حضور شما در جلسه آزمون است.

اینجانب ..... با شماره داوطلبی ..... با آگاهی کامل، یکسان بودن شماره صندلی خود با شماره داوطلبی مندرج در بالای کارت ورود به جلسه، بالای پاسخ نامه و دفترچه سوالات، نوع و کد کنترل درج شده بر روی جلد دفترچه سوالات و پایین پاسخ نامه ام را تأیید می نمایم.

امضا:

مجموعه دروس تخصصی (فلوتاسیون - کانه آرائی پیشرفتی - هیدرومکانورژی):

-۱ در فرایند فلوتاسیون، برای مسیل‌ها کدام عبارت نادرست است؟

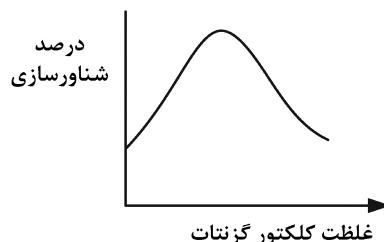
(۱) کلکتورهایی مانند تیول‌ها با زنجیره ($C_1 - C_2$) تشکیل مسیل می‌دهند.

(۲) در اثر پدیده هم‌جذبی زنجیرهای هیدروکربنی بلند کلکتورها تشکیل می‌شود.

(۳) افزایش غلظت کلکتور از غلظت بحرانی مسیل‌ها (CMC) تأثیر منفی در فرایند فلوتاسیون دارد.

(۴) با افزودن مولکول‌های خنثی مانند الکل‌های با زنجیرهای طولانی می‌توان CMC را کاهش داد.

-۲ در نمودار زیر عرض از مبدأ نشان‌دهنده کدام پدیده در فلوتاسیون کانی‌های سولفیدی است و دلیل اصلی این پدیده کدام است؟

(۱) سریع بودن عملیات کف‌گیری - بالابودن عیار خوارک

(۲) فلوتاسیون بدون کلکتور - تشکیل هیدروکسیدهای فلزی

(۳) فلوتاسیون بدون کلکتور - تشکیل گوگرد عنصری در سطح

(۴) وجود یون‌های فعال کننده یا بازدارنده در پالپ - طبیعت سطح کانی

-۳ نقطه بار صفر (ZPC) کانی هماتیت در $pH = 6,5$ این کانی در شرایط اسیدی با کدام کلکتور امکان‌پذیر است؟

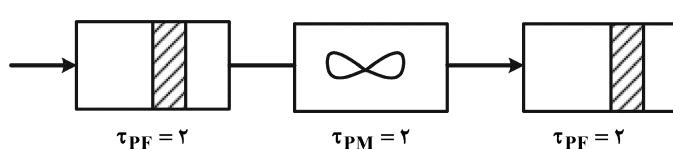
(۱) پتانسیم آمیل گزنتات (آنیونیک)

(۳) اسیداولتیک (آنیونیک)

(۲) سدیم دودسیل سولفات (آنیونیک)

(۴) دی‌تیوفسفات (آنیونیک)

-۴ رابطه تابع توزیع زمان ماند برای سیستم شکل زیر کدام است؟

$$\frac{1}{4} \left[\exp\left(\frac{-(t-4)}{4}\right) \right] \quad (1)$$

$$\frac{1}{2} \left[\exp\left(\frac{-(t-4)}{2}\right) \right] \quad (2)$$

$$\frac{1}{2} \left[\exp\left(\frac{-(t-2)}{2}\right) \right] \quad (3)$$

$$\frac{1}{4} \left[\exp\left(\frac{-(t-2)}{4}\right) \right] \quad (4)$$

-۵

به استثنای کدام مورد، همگی در خصوص فلوتاسیون کانی‌ها درست است؟

- (۱) بازداشت کننده‌های ارگانیکی به سه گروه عمده اترهای پلی‌گلیکول، پلی‌ساکاریدها و پلی‌فنول‌ها تقسیم می‌شوند.
- (۲) کبراكویک پلی‌فنول بوده و در بازداشت کلسیت در فلوتاسیون با اسیدهای چرب استفاده می‌شود.
- (۳) سولفات روی و سولفیت سدیم جهت بازداشت سولفیدهای روی و آهن قابل استفاده نیست.
- (۴) یون دی‌کرومات از بازداشت کننده‌های غیر ارگانیکی گالن است.

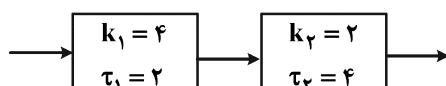
-۶

مقدار جامد خوراک و تهربز هیدروسیکلون به ترتیب ۴۰ و ۳۴ تن بر ساعت است. اگر مقدار بازیابی تصحیح شده هیدروسیکلون ۷۰ درصد باشد، چه تن بر ساعت از مواد به صورت غیرانتخابی از تهربز خارج می‌شوند؟

- (۱) ۵
- (۲) ۱۰
- (۳) ۲۰
- (۴) ۲۵

-۷

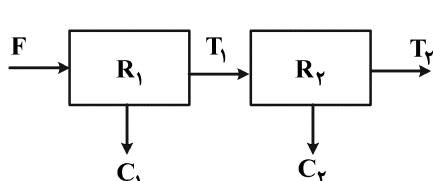
الگوی تولید ذرات زیر ۷۵ میکرون در یک آسیای گلوله‌ای از دو ظرف کاملاً مخلوط سری مطابق شکل زیر پیروی می‌کند. بازیابی تولید زیر ۷۵ میکرون در این آسیا چند درصد است؟

- (۱) ۷۶/۴
- (۲) ۸۴/۶
- (۳) ۸۹/۵
- (۴) ۹۸/۸

-۸

فرایند فلوتاسیونی مشابه مدار زیر است. اگر ثابت سینتیک فلوتاسیون این عملیات معادل $2/0^{\circ}$ بر دقيقه و زمان متوسط توقف (ماند) ۳ دقیقه باشد (برای هر دو سلوول)، میزان بازیابی کل چند درصد است؟ ($e^{-0/6} = 0.5488$)

- (۱) ۶۵/۱
- (۲) ۶۹/۹
- (۳) ۷۵/۳
- (۴) ۸۰/۴

-۹

کدام مورد در خصوص نقطه ایزوالکتریک درست است؟

- (۱) نقطه ایزوالکتریک همان پتانسیل الکتروسینتیکی است.
- (۲) در یک pH مشخص، بار سطحی ذرات به صفر می‌رسد که به آن نقطه ایزوالکتریک می‌گویند.
- (۳) در صورت عدم جذب سطحی ویژه، از نقطه بار صفر و نقطه ایزوالکتریک می‌توان به جای هم استفاده کرد.
- (۴) در صورت جذب ویژه کاتیون‌ها، نقطه ایزوالکتریک به سمت مقادیر اسیدی و در صورت جذب ویژه آنیون‌ها، به سمت مقادیر قلیایی جایه‌جا می‌شود.

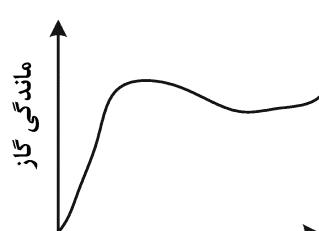
-۱۰

کلکتور مورد استفاده برای شناورسازی فلورین از یک نمونه خاک که حاوی ۵۰ درصد فلورین، ۱۰ درصد گانگ‌کربناته و حدود ۳۸ درصد گانگ‌سیلیکاته و ۲ درصد گالن است، جزو کدام گروه از کلکتورهای زیر می‌تواند باشد؟

- (۱) دودسیل آمین
- (۲) دی‌تیو فسفات
- (۳) اتیل گرنات
- (۴) اسید اولئیک

-۱۱

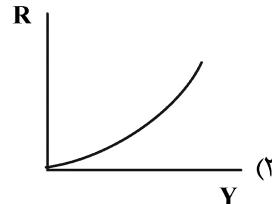
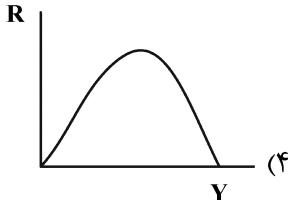
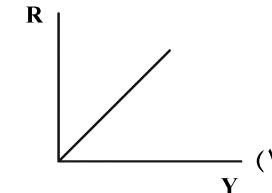
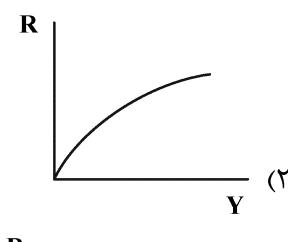
شکل زیر رفتار تقریبی کدام پارامتر را در فلوتاسیون ستونی با ماندگی گاز (محور عمودی) نشان می‌دهد؟

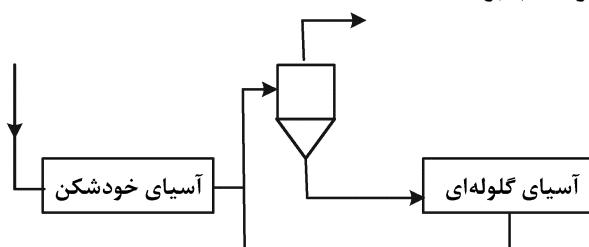
- (۱) نرخ بایاس
- (۲) ارتفاع کف
- (۳) غلظت کفساز
- (۴) سرعت ظاهری گاز

- ۱۲- حضور نمک‌های سرب مثل نیترات و استات سرب، فلوتاسیون کدام کانی سولفیدی را شدیداً بهبود می‌بخشد؟
 ۱) استیبنیت   ۲) کالکوپیریت   ۳) گالن   ۴) مولیبدنیت
- ۱۳- در صورت استفاده از مقدار مشخص و مرسوم سیانید سدیم کدام‌یک از کانی‌های زیر بازداشت نمی‌شوند؟ (کلکتور مورد استفاده گزنتات است).
 ۱) گالن - مولیبدنیت   ۲) کالکوپیریت - مولیبدنیت
 ۳) پیریت - گالن
- ۱۴- با کاهش پتانسیل پالپ و احیایی کردن محیط پالپ فلوتاسیون، از میان کانی‌های سولفیدی پیریت، کالکوپیریت، بورنیت و مولیبدنیت کدام‌یک زودتر بازداشت می‌شود؟
 ۱) بورنیت   ۲) کالکوپیریت   ۳) پیریت   ۴) مولیبدنیت
- ۱۵- دلیل استفاده از کلکتور دی‌تیوفسفات به جای گزنتات در شناورسازی کانی سولفیدی با ارزشی که همراه مقادیر زیاد کانی پیریت است، کدام است؟
 ۱) کاهش شناورسازی پیریت، بهدلیل اینکه دی‌تیوفسفات در مقایسه با گزنتات، راحت‌تر به دیمر خود یعنی دی‌تیوفسفات‌بوزن اکسید می‌شود.
 ۲) کاهش شناورسازی پیریت، بهدلیل اینکه دی‌تیوفسفات در مقایسه با گزنتات، سخت‌تر به دیمر خود یعنی دی‌تیوفسفات‌بوزن اکسید می‌شود.
 ۳) افزایش شناورسازی پیریت، بهدلیل اینکه دی‌تیوفسفات در مقایسه با گزنتات، سخت‌تر به دیمر خود یعنی دی‌تیوفسفات‌بوزن اکسید می‌شود.
 ۴) افزایش شناورسازی پیریت، بهدلیل اینکه دی‌تیوفسفات در مقایسه با گزنتات، راحت‌تر به دیمر خود یعنی دی‌تیوفسفات‌بوزن اکسید می‌شود.
- ۱۶- در یک هیدروسیکلون درصد جامد خوراک و ته‌ریز به ترتیب ۵۰ و ۷۵ درصد است. اگر دبی خوراک ۴۰۰ تن بر ساعت و بازیابی هیدروسیکلون ۷۵ درصد باشد، درصد جامد جرمی سرریز کدام است?
 ۱) ۱۵   ۲) ۲۵   ۳) ۳۵   ۴) ۴۵
- ۱۷- در یک سلوول فلوتاسیون، الگوی جریان معادل در ظرف کاملاً مخلوط سری با زمان‌ماند یکسان یک دقیقه است. اگر ثابت نرخ فلوتاسیون یک بر دقیقه و ظرفیت حمل حباب‌ها ۶/۰ کیلوگرم بر دقیقه باشد، با فرض مقدار کانی با ارزش قابل شناور یک کیلوگرم در شروع عملیات، بازیابی چند درصد است؟
 ۱) ۴۶   ۲) ۵۶   ۳) ۶۰   ۴) ۷۵
- ۱۸- در اثر افزایش ده درصدی دانسیته سنگ در بخشی از یک معدن، اندازه ذرات بعد از انفجار ده درصد بزرگتر شده است، حداقل نمونه لازم برای تعیین دانه‌بندی چند درصد تغییر می‌کند؟
 ۱) ۱۰   ۲) ۲۱   ۳) ۳۴   ۴) ۴۶

- ۱۹ کدام مورد در تعیین عمق تیکنر تأثیر بیشتری دارد؟
- (۱) سرعت تنهشینی ذرات   (۲) درصد جامد ورودی   (۳) غلظت فلوکولانت   (۴) اندازه ذرات
- ۲۰ دیمانسیون ثابت نمونهبرداری در سیستم SI کدام است؟
- (۱) M   (۲) L   (۳) ML^{-3} (۴) ثابت نمونهبرداری بدون بعد است.
- ۲۱ در یک سیستم فرآوری، بازیابی از رابطه $R = f^2 + 2c - t$ تبعیت می‌کند. اگر واریانس خواراک، کنسانتره و باطله برابر با $1/10$ باشند و مقدار متوسط عیار خواراک، کنسانتره و باطله به ترتیب $1, 10$ و $1/10$ باشند، واریانس بازیابی کدام است؟
- (۱) $0/11$ (۲) $0/209$ (۳) $0/408$ (۴) $0/9$
- ۲۲ در صورتی که شبیب بخش میانی نمودار عیار- بازیابی افزایش داشته باشد، چه راهکاری برای کنترل آن پیشنهاد می‌شود؟
- (۱) افزایش درجه آزادی از طریق خردایش مجدد   (۲) نرمه‌گیری با کمک هیدروسیکلون
- (۳) افزودن مقداری کلکتور و کفساز   (۴) افزودن مقداری بازداشت‌کننده
- ۲۳ کدام منحنی عدم جدایش در نمودار بازیابی - وزنی را نشان می‌دهد؟

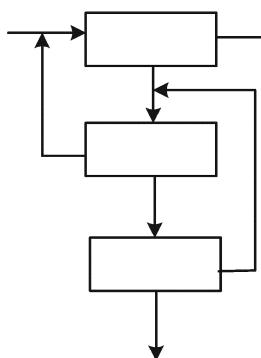

- ۲۴ بررسی‌ها بر مدار خردایش زیر نشان داد که عیار فلز در خروجی آسیای گلوله‌ای، ورودی سیکلون و خروجی آسیای خودشکن به ترتیب برابر $5, 4$ و 2 درصد است، همچنین میزان دبی جامد ورودی به آسیای گلوله‌ای برابر 200 تن بر ساعت و دانسیته مواد برابر $2/8$ تن بر مترمکعب است. اگر درصد جامد سرریز سیکلون برابر 35 باشد. میزان آبی که نیاز است به مدار اضافه شود، چند مترمکعب بر ساعت است؟

- (۱) ۱۹۸/۹   (۲) ۱۸۵/۷   (۳) ۶۶/۳   (۴) ۵۵۷/۱

- ۲۵- اگر فلوشیت بخش جداسازی یک کارخانه فراوری به روش فلوتاسیون به صورت زیر باشد. حداقل تعداد جریان‌هایی که باید نمونه برداری شوند تا موازنۀ جرم امکان‌پذیر باشد، کدام است؟

- (۱) ۵
- (۲) ۶
- (۳) ۷
- (۴) ۸

- ۲۶- اگر درصد جامد پالپ در هیدروسیکلون افزایش پیدا کند و سرزیز در ارتقای پایین‌تر از محل ورود پالپ تخلیه شود، کدام حالت رخ می‌دهد؟

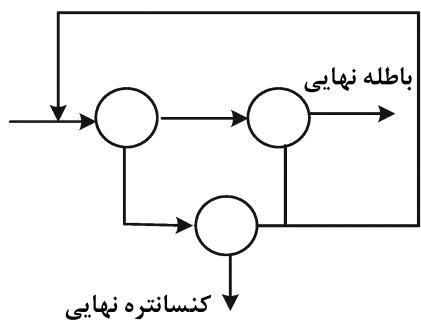
(۱) تهریز غلیظشده و میزان ذرات درشت‌تر در تهریز بیشتر است.

(۲) ذرات درشت به سرریز منتقل شده و سبب می‌شود تا سیکلون مشابه سیفون عمل کند.

(۳) تخلیه تهریز هیدروسیکلون به صورت چتری توالی با زاویه 20° تا 30° درجه انجام می‌شود.

(۴) ذرات ریزتر به تهریز منتقل شده و در واقع مشابه تخلیه تهریز سیکلون به صورت چتری با زاویه بیش از 30° درجه است.

- ۲۷- در یک مدار جداسازی مغناطیس شدت پایین اگر بازیابی هر یک از مراحل رافر، اسکونجر و کلینر برابر با R باشد، بازیابی کلی مدار کدام است؟

- (۱) R^2
- (۲) $R(1-R)$
- (۳) $\frac{R^2}{(1-R)^2 - R}$
- (۴) $\frac{R^2}{1-2R+2R^2}$

- ۲۸- در یک مدار فلوتاسیون کانی سولفیدی که مس و طلا به کنسانتره انتقال می‌یابند. عیار مس در کنسانتره، خوراک و باطله به ترتیب $1/2, 25/2, 5/2$ درصد است. اگر عیار طلا در خوراک و کنسانتره به ترتیب ۱ و ۲۰ گرم بر تن باشد، بازیابی طلا چند درصد است؟

(۱) ۶۴

(۲) ۳۲

(۳) ۴۸

- ۲۹- در تعیین اندازه و تعداد هیدروسیکلون مورد نیاز برای کاربری مشخص، کدام پارامترها دارای اهمیت بیشتری هستند؟

(۱) دبی حجمی خوراک و تهریز

(۲) اندازه دهانه ورودی و تهریز

- ۳۰- در صورتی که نوسانات درصد جامد حجمی در یک مدار شامل آسیای گلوله‌ای و هیدروسیکلون زیاد باشد، برای تعیین حد جدایش اصلاح شده کدام رابطه پیشنهاد می‌شود؟

(۱) مولار

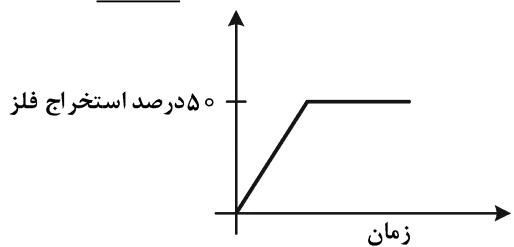
(۲) ریتینگر

(۳) روزین راملر

- ۳۱ در خصوص فرایند الکتروبیولیچینگ کانی اسفالریت و کالکوپیریت کدام عبارت درست است؟

- (۱) در شرایط احیایی انتخابی تر بوده و شرایط رشد باکتری های اکسید کننده آهن فراهم است.
- (۲) در شرایط اکسیدی انتخابی تر بوده و شرایط رشد باکتری های اکسید کننده آهن فراهم است.
- (۳) در شرایط احیایی انتخابی تر بوده و شرایط رشد باکتری های اکسید کننده آهن فراهم نیست.
- (۴) در شرایط اکسیدی انتخابی تر بوده و شرایط رشد باکتری های اکسید کننده آهن فراهم نیست.

- ۳۲ مطابق شکل در انحلال کانی های سولفیدی چه عواملی باعث کاهش سینتیک انحلال فلز نسبت به زمان نمی شود؟

(۱) رسوب فلز در شرایط احیایی

(۲) تشکیل لایه های گوگردی و یا جاروسیت

(۳) ایجاد ترکیبات (کانی های) کم فلز به عنوان واسطه

(۴) نامناسب بودن شرایط انحلال از قبیل دانه بندی و غلظت حلال

- ۳۳ جهت جدایش و ترسیب یون های Zn^{+2} و Ni^{+2} از محلول، از چه فلزاتی می توان استفاده کرد؟

- (۱) Al و Cu
- (۲) Li و Fe
- (۳) Li و Fe
- (۴) Fe و Cu

- ۳۴ اگر نمونه کانسنگ طلا در فرایند سیانوراسیون مقاوم باشد و ذرات طلا در کانی های سولفیدی درگیر باشند، چه روش هایی به عنوان روش های مناسب می تواند قبل از فرایند سیانوراسیون اعمال شود؟

- (۱) تشویه و اکسیداسیون تحت فشار
- (۲) خردایش بسیار زیاد و بیواکسیداسیون
- (۳) بیواکسیداسیون و تشویه
- (۴) همه موارد

- ۳۵ اگر فرایند انحلال یک کانی با مکانیزم نفوذ کنترل شود در مورد مقدار انرژی فعال سازی چه می توان گفت و رابطه آن با دما و همزنی چگونه است؟

- (۱) پایین - وابسته - مستقل
- (۲) بالا - وابسته - مستقل
- (۳) بالا - مستقل - وابسته
- (۴) پایین - وابسته

- ۳۶ در یک فرایند سیانوراسیون، برای ۴۰۰ گرم نمونه یک کانسنگ طلا، مقدار طلای محلول در سیانور $1/2$ میلی گرم است. اگر نمونه اولیه حاوی $4/2$ ppm طلا باشد، چند ppm طلا در جامد باقی می ماند؟

- (۱) $1/8$
- (۲) $1/2$
- (۳) $1/4$
- (۴) $1/4$

- ۳۷ در فرایند بیولیچینگ انحلال کانی های سولفیدی پیریت و اسفالریت، به ترتیب از کدام مسیر تبعیت می کنند؟

- (۱) هر دو کانی از مسیر تیوسولفات
- (۲) هر دو کانی از مسیر پلی سولفید
- (۳) تیوسولفات و پلی سولفید
- (۴) پلی سولفات و تیوسولفات

- ۳۸ فرایند هیدرومتوالورژی کدام ترکیب زیر شامل مرحله seeding است؟

- (۱) کرومیت
- (۲) ولفرامیت
- (۳) بوکسیت
- (۴) مونازیت

- ۳۹ شرایط مناسب تشکیل جاروسیت کدام است؟

(۱) $\frac{Fe^{+2}}{Fe^{+3}}$ بالا، pH کمتر از ۲، عدم حضور کاتیون های یک ظرفیتی

(۲) $\frac{Fe^{+3}}{Fe^{+2}}$ بالا، pH بیشتر از ۲، حضور کاتیون های یک ظرفیتی

(۳) ORP بالا، pH کمتر از ۲، عدم حضور کاتیون های یک ظرفیتی

(۴) ORP پایین، pH بیشتر از ۲، حضور کاتیون های یک ظرفیتی

- ۴۰ - کدام یک از گروههای زیر بر روی پتانسیل اکسیداسیون - احياء محلول تأثیر شدیدی دارد؟

(۱) سولفات فرو - سیانید سدیم - سولفید هیدروژن   (۲) سولفید سدیم - پراکسید هیدروژن - سیانید سدیم

(۳) پراکسید هیدروژن - سولفات فریک - اسید سولفوریک   (۴) سولفات فریک - پراکسید هیدروژن - سولفید سدیم

- ۴۱ - طبق شکل زیر اگر کانی A دارای پتانسیل ایستای بیشتری نسبت به کانی B باشد، کدام عبارت در فرایندهای هیدرومتالورژی درست است؟

(۱) کانی A سریع‌تر الکترون از دست داده و راحت‌تر اکسید می‌شود.

(۲) کانی B سریع‌تر الکترون گرفته و راحت‌تر اکسید می‌شود.

(۳) کانی A سریع‌تر الکترون گرفته و راحت‌تر اکسید می‌شود.

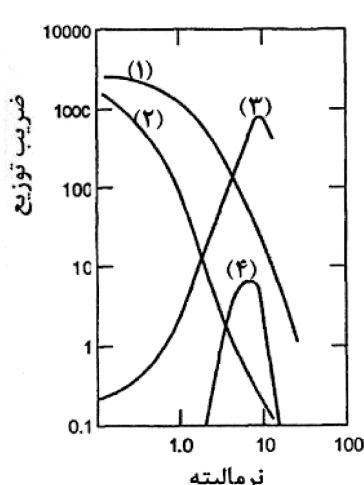
(۴) کانی B سریع‌تر الکترون از دست داده و راحت‌تر اکسید می‌شود.

- ۴۲ - اگر غلظت اولیه مس در محلول لیچ برابر ۱ گرم بر لیتر و حجم فاز آبی برابر ۱۰۰ میلی‌لیتر و ضریب توزیع برابر

۱۰ باشد و در صورتی که بدانیم غلظت یون مس باقیمانده در فاز آبی بعد از ۴ مرحله استخراج ۰/۰۱۶ گرم بر لیتر است، حجم فاز آلی (بر حسب میلی‌لیتر) کدام است؟

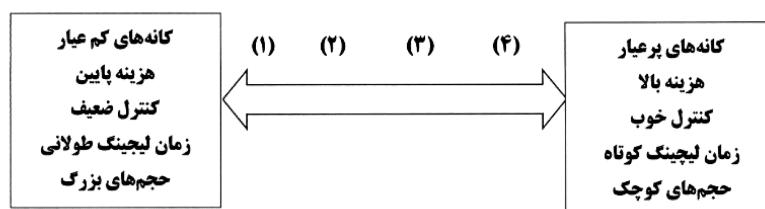
(۱) ۲۵   (۲) ۳۰   (۳) ۴۰   (۴) ۵۰

- ۴۳ - شکل زیر جذب اورانیوم از اسیدهای مختلف را روی یک رزین تبادل آنیونی نشان می‌دهد. کدام نمودار نمایش‌دهنده جذب اورانیوم از محلول H_2SO_4 است؟

- ۴۴ - با توجه به شکل زیر و مشخصات کلی بیان شده درباره استفاده از روش‌های مختلف لیچینگ، به‌طور کلی

شماره‌های ۱ تا ۴ ترتیب استفاده از کدام روش‌های لیچینگ می‌تواند باشد؟

(۱) دامپ، هیپ، حوضچه‌ای، تانک

(۲) درجا، دامپ، تانک، حوضچه‌ای

(۳) حوضچه‌ای، هیپ، دامپ، تانک

(۴) درجا، حوضچه‌ای، هیپ، تانک

- ۴۵ - در لیچینگ سولفیدها در عدم حضور عامل اکسیدکننده، امکان تشکیل کدام ترکیب در محیط قلیابی وجود دارد؟

(۱) S^{-2} (۲) H_2S

(۳) SO_4^{2-} (۴) S°